

Kameraovervåking i sykehuset

Gjelder for: Hele SiV
Dokumenttype: Prosedyre
Sist endret: 10.04.2024

1. HENSIKT

Det skal sikres helhetlig implementering og forvaltning av kameraovervåking i sykehuset. Hensynet til personvernet er en overordnet føring.

Prosedyren skal bidra til at

- sykehuset har rettslig grunnlag (hjemmel) for kameraovervåking før overvåkingen settes i gang. Dette gjelder både innvendig og utvendig kameraovervåking
- det gis tydelig informasjon om at kameraovervåking skjer (skilting ved hvert kamera). Gjelder også overvåking uten opptak.
- kameraopptak utleveres til eksterne kun når det er hjemmel til det
- kameraopptak slettes når det ikke lenger er behov for dem av hensyn til formålet med opptaket
- kameraovervåking avsluttes og kameraet demonteres når formålet ikke lenger er tilstede, kameraet skal byttes ut eller flyttes.

Se nærmere [pkt. 4 Generelt](#).

Innholdsfortegnelse

1. HENSIKT	1
2. ANSVAR	2
3. FREMGANGSMÅTE	2
3.1 Etablering og demontering/kassering	2
3.2 Informasjon	3
3.3 Kameraplassering	3
3.4 Lagring og lagringsbegrensning.....	3
3.5 Drift og tilganger til opptakene	3
3.6 Saksbehandling ved en hendelse	4
3.7 Utlevering/publisering.....	4
3.8 Innsyn.....	4
4. GENERELT	4
5. INTERNE REFERANSER	5
6. EKSTERNE REFERANSER.....	5
7. VEDLEGG	5

2. ANSVAR

Administrerende direktør er dataansvarlig for all behandling av personopplysninger i virksomheten og at behandlingen skjer i henhold til personopplysningsloven, personvernforordningen og særlovgivningen (helselovene, arbeidsmiljøloven etc).

Systemeiere skal sikre at kameraovervåking har rettslig grunnlag før overvåkingen settes i gang og at innholdet slettes når formålet med overvåkingen er oppnådd.

Informasjonssikkerhetsleder har det utøvende ansvar for virksomhetens informasjonssikkerhetsarbeid, blant annet ved å saksbehandle risikovurderinger og utføre internkontroll med informasjonssikkerheten i virksomheten.

Personvernombudet (PVO) har en rolle i å sikre at den enkeltes personvernrettigheter blir ivaretatt, at all bruk av personopplysninger skjer i samsvar med gyldig behandlingsgrunnlag og følger virksomhetens retningslinjer for informasjonssikkerhet.

Seksjonsleder/avdelingssjef har ansvar for at behov for kameraovervåking blir vurdert, dokumentert og søkt om til sikkerhetsrådgiver.

Sikkerhetsrådgiver behandler meldinger om behov for kameraovervåking i samråd med personvernombudet og tilrår/ikke tilrår tiltaket, har oversikt over alle kameraer m.m.

Elektroteknisk avdeling bestiller, monterer opp/ned og kasserer kameraene når det er besluttet.

3. FREMGANGSMÅTE

3.1 Etablering og demontering/kassering

1. **Seksjonsleder/avdelingssjef vurder grundig behovet** for kameraovervåking i det aktuelle området.

Er overvåkingen virkelig nødvendig? Vurder alternative løsninger.

Det må alltid vurderes om problemet kan løses eller risikoen reduseres gjennom andre egnede, men mindre inngripende tiltak. I så tilfelle bør ikke kameraovervåking benyttes. Eksempler på alternative, mindre inngripende tiltak kan være fysisk sikring, begrenset adgang eller adgangskontroll, låse- og alarmsystemer, tilstedeværelse gjennom økt bemanning eller vakthold, økt lyssetting, oppmerksomme ansatte, opplæring og gode rutiner.

Kameraovervåking med lydopptak er i utgangspunktet ikke lov og brukes ikke i sykehuset i dag. Begrunnelsen er at det anses svært inngripende. Dersom det oppstår et behov for det, må det vurderes nøye og særskilt begrunnes.

2. **Fyll ut skjema**

«[Meldingen om behov for kameraovervåking eller demontering av kamera](#)».

- a. Send utfylt og signert skjema Del I til sikkerhet@siv.no
- b. Sikkerhetsrådgiver gjør en vurdering av tiltaket i samråd med PVO (teknisk og juridisk).
Endelig omfang og plassering av kameraovervåking må avklares nærmere for hver enkelt lokasjon. Meldeskjema må utarbeides for hvert enkelt kamera. Valg av teknologi/utstyr må gjøres på bakgrunn av hensiktsskjemaet. Et kamerakart med plassering av hvert enkelt kamera og dekningsområde må tegnes eller beskrives.

Aktuelle funksjoner som må dokumenteres:

- Integrasjon med andre systemer, f.eks. automatisk innbrudds- og overfallsalarmanlegg (AIA) for verifikasjon av alarmer.
- Videoovervåking med hendelsesdeteksjon
- Bildeoverføring til vakt-/alarmsentral

Vurderingen dokumenteres i del II av meldeskjemaet før det sendes til Elektroteknisk avdeling elektro@siv.no.

Elektroteknisk avdeling beslutter type kamera(er) på bakgrunn av meldeskjemaet, bestiller – og fyller inn del III av meldeskjemaet og

- sender det til sikkerhet@siv.no som lagrer skjemaet i sakarkivet (P360) med kopi til melder til orientering
- sørger for kontakt med leverandør og montering.
- sørger for demontering og kassering av kameraer

3.2 Informasjon

Man skal gi informasjon når kameraovervåking eller annen behandling av personopplysninger skjer. Skjult overvåking er ikke tillatt.

Den mest praktiske måten å informere om kameraovervåking på, er ved hjelp av skilt som informerer om at det kameraovervåkes, hvem som er behandlingsansvarlig, hva formålet er og hvor man kan finne mer informasjon.

Sykehuset skilter alle steder med kameraovervåking.

I de tilfeller det er besluttet kameraovervåking med lydopptak, skal det fremgå tydelig av skiltet at det gjøres lydopptak.

3.3 Kameraplassering

Kameraene skal plasseres slik at de filmer bare det som er nødvendig for formålet. I sykehuset gjøres det bare opptak ved bevegelse i bildet (bevegelsessensor).

Sikkerhetsrådgiver fører oversikt over alle kameraer, hvor de er plassert m.m. Oversikten lagres på filområdet O:\Virksomhetsstyring\Sikkerhet\TVO.

3.4 Lagring og lagringsbegrensning

Personopplysninger kan ikke lagres lenger enn det som er nødvendig for formålene de behandles for. Det følger av krav til dataminimering og lagringsbegrensning jf. personvernforordningen artikkel 5 nr. 1 bokstav c og e.

Opptak i sykehuset lagres på egen server hos Sykehuspartner HF. Det er ingen lagring av opptak i kameraene.

Opptak slettes automatisk senest en uke etter at opptakene er gjort.

Opptak kan oppbevares inntil 30 dager hvis det er sannsynlig at det vil bli utlevert til politiet i forbindelse med straffbare handlinger eller ulykker.

Den som er del av opptaket kan samtykke til lengre oppbevaring.

Dersom det foreligger et særlig behov for oppbevaring i lengre tid, kan Datatilsynet gjøre unntak fra bestemmelsene.

3.5 Drift og tilganger til opptakene

Elektroteknisk avdeling sammen med aktuell leverandør sørger for at de aktive kameraene til enhver tid er operative.

Tilgang til, og mulighet for betjening av opptak ved hendelser er begrenset til følgende roller/personer:

- Fagansvarlig elektro
- Avdelingssjef elektro

- En definert person fra leverandør (support)
- Avdelingssjef bygg og eiendom
- Sikkerhetsrådgiver

3.6 Saksbehandling ved en hendelse

På visnings skjermen fremgår kameraidentiteten samt dato og tidspunkt for opptak.

Sikkerhetsrådgiver og fagansvarlig elektro gjennomgår hendelsen og vurderer/sørger for

- forlenget lagringstid av opptaket (inntil 30 dager)
- [anmeldelse til politiet](#)
- registrering av melding om uønsket hendelse i læringssystemet (EQS)
- forbedringstiltak

3.7 Utlevering/publisering

Utlevering av opptak til andre utenfor virksomheten må vurderes særskilt. Alle forespørsler behandles av PVO - se prosedyre for [utlevering](#) av personopplysninger.

Opptak kan bare leveres ut eller vises til andre som ikke er med på opptaket, når den/dem som er med på opptaket samtykker eller det følger av lov at utlevering kan skje.

Opptak kan utleveres til politiet for etterforskning av straffbare handlinger eller ulykker, bare når ikke lovbestemt taushetsplikt er til hinder for det. Politiet må fremlegge skriftlig anmodning med henvisning til lovhjemmel eller vedlegge en rettslig kjennelse (eks. beslaglegging).

Merk: Det er ikke tillatt å publisere opptak uten samtykke fra alle som kan identifiseres på det. Brudd på dette vil kunne føre til tap av omdømme, kraftig overtredelsesgebyr fra Datatilsynet m.m.

3.8 Innsyn

Enhver har [rett til innsyn](#) i opplysninger som er lagret om dem. Det gjelder også for overvåkingsopptak, men retten til innsyn gjelder bare for de delene av opptakene hvor vedkommende selv er avbildet. Det skal mye til for å nekte innsyn.

Rett til innsyn betyr ikke at man har rett på en kopi av opptaket, men man må kunne få se opptaket. Dersom andres personvern eller sikkerhetsgrunner ikke er til hinder, kan den det gjelder få kopi av det aktuelle opptaket.

4. GENERELT

Sykehus anses som en sentral samfunnsmessig verdi som må beskyttes mot uønskede hendelser. Bakgrunnen for å benytte kameraovervåking ved sykehusets lokasjoner og aktiviteter er basert på praktiske erfaringer (beste praksis) fra helseinstitusjoner i Norge og utlandet. Gjennomførte sikringsrisikovurderinger har i tillegg bekreftet eller identifisert behovet for bruk av kameraovervåking.

Formålet med kameraovervåkingen er å skape trygghet og sikkerhet for pasienter, pårørende, ansatte, studenter og besøkende samt kunne forebygge og eventuelt dokumentere og oppklare uønskede handlinger og kriminalitet. Samtidig bidrar overvåkingen til at man raskt kan iverksette tiltak ved observasjoner av uønsket art. Dette verktøyet vurderes som et nyttig virkemiddel hvor det i avveiningen av nytteverdi kontra personvernet ansees at bruk av kameraovervåking er i alles interesse for å ivareta vern av liv og helse i sykehuset.

Med kameraovervåking menes vedvarende eller regelmessig gjentatt personovervåking ved hjelp av fjernbetjent eller automatisk virkende overvåkingskamera eller annet lignende utstyr som er fastmontert. Som kameraovervåking anses både overvåking med

og uten mulighet for opptak av lyd- og bildemateriale. Det samme gjelder uekte kameraovervåkingsutstyr eller skilting, oppslag eller lignende som gir inntrykk av at kameraovervåking finner sted ([personopplysningsloven § 31](#)).

All kameraovervåking krever at personvernregelverket etterleves før overvåkingen settes i gang. Bruk av uekte kamerautstyr (dummyer eller lignende) og falske skilt om kameraovervåking må oppfylle de samme kravene.

Helt overordnet må overvåkingen ha ett eller flere spesifikke, uttrykkelig angitte og berettigede [formål](#) eksempelvis:

- Vern av liv og helse
- Forebygging eller oppklaring av kriminalitet
- Hurtig respons ved uregelmessigheter

Videre kreves et [behandlingsgrunnlag](#) for å være lov (= rettslig grunnlag). Som regel er «interesseavveining» det eneste behandlingsgrunnlaget som er relevant å se på i denne sammenhengen og ut fra følgende [krav](#):

- formålsbegrensning
- nødvendighet
- interesseovervekt

Hvis overvåkingen utgjør et *kontrolltiltak* etter arbeidsmiljøloven, gjelder egne regler. [Les mer på Arbeidstilsynet sine nettsider.](#)

Kameraovervåking på arbeidsplassen – der kun ansatte oppholder seg, er som hovedregel bare tillatt når dette er nødvendig for å forebygge og avdekke straffbare forhold eller for å verne om liv og helse. En arbeidsgiver kan ikke overvåke toaletter, garderober eller pauserom.

5. INTERNE REFERANSER

1.1.11.1.2	Mål og strategi for informasjonssikkerhet
1.1.11.2.22	Utlevering av personopplysninger
1.1.11.2.26	Innsynsbegjæring - Personopplysninger - GDPR art. 15
1.1.11.2.27	Melding om behov for kameraovervåking eller demontering av kamera
1.1.12.1	Håndtering av mulige straffbare forhold mot SiV og/eller arbeidstaker

6. EKSTERNE REFERANSER

[Forskrift om kameraovervåking i virksomhet](#)
[Ledelsessystemer for informasjonssikkerhet](#)
[Helsepersonelloven](#)
[Helse- og omsorgstjenesteloven](#)
[Personopplysningsloven](#)
[Personvernforordningen](#)
[Spesialisthelsetjenesteloven](#)

[Kameraovervåking - hva er lov? | Datatilsynet](#)
[EDPB - Retningslinjer 3/2019 om bruk av videoudstyr til behandling af personopplysninger](#)
[EDPB – norsk, uoffisiell oversettelse av retningslinjer 3/2019 fra Det europeiske personvernrådet \(EDBP\)](#)

NS-EN ISO/IEC 27002:2022 7.4 «Fysisk sikkerhetsovervåking»

7. VEDLEGG